

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Departament Współpracy Międzynarodowej

DWM-WOPG.053.1.2022.MN
Warszawa, 13 stycznia 2023 r.

Pan Arkadiusz Kozyra
Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-CICHAWY

Szanowny Panie,

w nawiązaniu do Pana petycji z 13 listopada br. w sprawie pomocy w nauce dzieciom z terenów objętych wojną w Ukrainie, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

- I. Informacja na temat przyjmowania cudzoziemców i realizacji przez nich nauki w publicznych szkołach polskiego systemu oświaty.

Zasady przyjmowania cudzoziemców i realizacji przez nich nauki w publicznych szkołach polskiego systemu oświaty reguluje ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 165 ust. 1 i 2 ww. ustawy, osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziałach przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, a podlegające obowiązkowi szkolnemu, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkołach artystycznych oraz w publicznych placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich.

Przyjmowanie do szkół odbywa się w ciągu całego roku szkolnego, a ustalenie klasy, w której uczeń będzie kontynuował naukę odbywa się na podstawie sumy ukończonych lat nauki szkolnej za granicą.

Cudzoziemcy, którzy nie posługują się językiem polskim w stopniu umożliwiającym korzystanie z nauki w szkole mogą:

- realizować naukę w formie oddziału przygotowawczego, gdzie proces nauczania dostosowany jest do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów oraz prowadzona jest nauka języka polskiego;
- korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela;
- korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych;
- uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z języka polskiego.

Decyzję o przyznaniu danej formy wsparcia podejmuje dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

II. Informacja na temat realizacji nauki w publicznych szkołach polskiego systemu oświaty przez uczniów - obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 r., w tym finansowania tej nauki oraz podejmowania pracy w RP przez nauczycieli - obywateli Ukrainy.

1) Zapewnienie odpowiednich warunków nauki i opieki dla uczniów - obywateli Ukrainy przybyłych do Polski od 24 lutego 2022 r.

W związku z sytuacją związaną z wybuchem działań wojennych w Ukrainie, kwestie dotyczące kształcenia w Polsce uczniów - obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski od 24 lutego br. uregulowano w szeregu aktów prawnych¹. Zastosowane rozwiązania w roku 2022/2023 to m. in.:

- umożliwienie jednostkom samorządu terytorialnego dowożenia dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy do miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego lub miejsca nauki, z zagwarantowaniem stosownej opieki;
- objęcie uczniów będących obywatelami Ukrainy pomocą materialną o charakterze socjalnym;
- ustalenie, że dodatkowe zajęcia lekcyjne z języka polskiego są prowadzone indywidualnie lub w grupach liczących nie więcej niż 15 uczniów, w wymiarze nie niższym niż 6 godzin lekcyjnych tygodniowo;
- zniesienie ustalonego na 5 godzin tygodniowo łącznego limitu dodatkowych zajęć z języka polskiego i zajęć wyrównawczych;
- umożliwienie przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego.

Należy podkreślić, że wybór najodpowiedniejszego rozwiązania edukacyjnego dla uczniów, którzy przybyli do Polski z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi, pozostaje w kompetencjach rodziców lub osób sprawujących opiekę. W związku z tym wprowadzono rozwiązania umożliwiające uczniom kontynuowanie nauki w ukraińskim systemie edukacji.

2) Finansowanie zadań związanych z nauką i opieką uczniów - obywateli Ukrainy.

W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przewidziano możliwość wsparcia finansowego ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej lub Funduszu Pomocy na dodatkowe zadania oświatowe związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad uczniami z Ukrainy.

Transfery na to zadanie ze środków finansowych Funduszu przekazywane są do samorządów w miesięcznych ratach. Wsparciem objęte zostały zadania do tej pory niefinansowane z subwencji oświatowej - dofinansowanie wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 2,5 - 5 lat oraz dofinansowanie dowożenia uczniów.

Środki przekazywane samorządom w celu wsparcia uczniów z Ukrainy są naliczone zgodnie z algorytmem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2022 roku (Dz.U.z 2021 r. poz. 2453) na podstawie danych wykazanych w systemie informacji oświatowej,

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.); Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082); Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 645 z późn. zm.); Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 z późn. zm.).

Ministerstwo Edukacji i Nauki

o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 584 i 619).

3) Zatrudnianie obywateli Ukrainy na stanowisku nauczyciela.

Obowiązujące przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela umożliwiają zatrudnianie obywateli Ukrainy w polskich jednostkach systemu oświaty. Obywatela Ukrainy można zatrudnić w szkole także na podstawie art. 15 Prawa oświatowego. W tym przypadku nie jest wymagane spełnianie przez zatrudnianą osobę wymagań kwalifikacyjnych, a jedynie posiadanie odpowiedniego przygotowania, które ocenia dyrektor szkoły.

W przypadku ubiegania się o pracę na stanowisku nauczyciela, obywatela Ukrainy będą obowiązywały takie same wymogi jak obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeżeli osoba, która uzyskała kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela w Ukrainie, chce w Polsce podjąć pracę w tym zawodzie, musi dokonać uznania zagranicznego dyplomu, aby następnie móc się ubiegać o uzyskanie uprawnień zawodowych, zgodnie z przepisami określającymi zasady wykonywania tego zawodu w Polsce².

Korzystam z okazji aby podziękować za Pana zaangażowanie na rzecz poprawy sytuacji obywateli Ukrainy w związku z wybuchem działań wojennych. Każda sugestia w tym zakresie jest dla Ministerstwa Edukacji i Nauki cenną wartością dodaną w obecnej sytuacji wymagającej zaangażowania w zakresie zapewnienia młodym ludziom z Ukrainy szerokiego spektrum wsparcia i opieki.

Z poważaniem,

Piotr Semeniuk
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

² Dyplomy uzyskane w Ukrainie do 20 czerwca 2006 r. są uznawane za równoważne z ich polskimi odpowiednikami; dyplomy uzyskane na Ukrainie po ww. dacie wymagają potwierdzenia ich równoważności z polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji.